

ตอนที่ 3

การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต

"อยากให้คุณครูสอนมากกว่าในตำรา คือ สอนวิถีทางการใช้ชีวิตจริง สอนหลักการดำรงชีวิต และการใช้ชีวิตในสังคม โดยงกถ้วอ่ง่างให้เห็นจริง ในชีวิตประจำวัน คือ จะทำให้นักเรียนเข้าใจอย่าง องากให้คุณครู คุณพ่อและคุณแม่ สอนด้วงความรักและห่วงใย รัปฟงเหตุผลของเด็กในทางที่ถูกต้อง ที่ควร ไม่ห่วงความรู้ และแสวงหาประโยชน์จากตัวเด็ก "

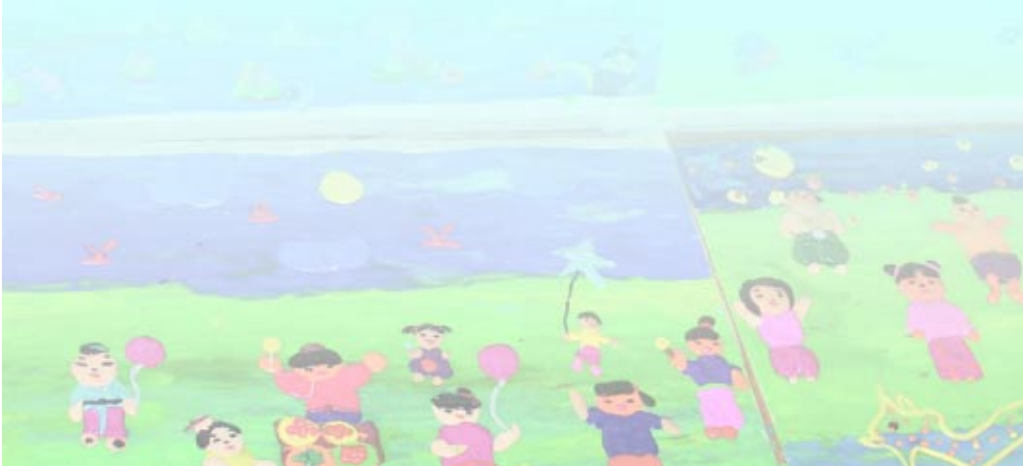
นายรักชาติ วัชรานนท์ ชั้น ม. 5
โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จ.ประจวบคีรีขันธ์

เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตให้แก่นักเรียนได้อย่างเป็นระบบ ในตอนนี้จึงได้นำเสนอกรอบความคิดการดำเนินงานเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตแต่ละด้านในเชิงคุณภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาการตามวัยของนักเรียน พร้อมแนวทางการเสริมสร้างโดยบุคลากรทุกกลุ่มทุกฝ่ายทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนรวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานของโรงเรียน ขอให้พิจารณาปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ซึ่งอาจลดหรือปรับคุณภาพบางประการ ที่โรงเรียนพิจารณาเห็นว่าได้ดำเนินการไปแล้ว หรือต้องการเพิ่มเติมเพื่อเน้นให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความจำเป็น และธรรมชาติของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย

คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน

- 1 ด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง
- 2 ด้านการเรียนรู้
- 3 ด้านสังคม
- 4 ด้านการจัดการสร้างงานสร้างอาชีพ

คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต : ด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง

พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	คุณภาพระดับช่วงชั้น			
		ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
1. รู้ เข้าใจ ตนเอง และ พอใจในสิ่ง ที่ตนเองเป็น	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง จุดเด่น/จุดด้อย รักและเห็นคุณค่า ในตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จุดเด่น/จุดด้อยของ ตนเอง ใช้จุดเด่นอย่าง สร้างสรรค์และพัฒนา จุดด้อยได้เหมาะสม ตามวัย ตลออดจนยอมรับ ความแตกต่างของแต่ละ บุคคล รู้สิทธิและบทบาทหน้าที่ ของตนเองเหมาะสมตาม วัย เห็นคุณค่าและยอมรับใน สิ่งที่ตนเองมี-ตนเองเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จุดเด่น/จุดด้อยของ ตนเอง ใช้จุดเด่นอย่าง สร้างสรรค์และพัฒนา จุดด้อยได้เหมาะสม ตามวัย ตลออดจน ยอมรับความแตกต่าง ของแต่ละบุคคล รู้สิทธิและบทบาทหน้าที่ ของตนเองเหมาะสมตาม วัย เห็นคุณค่าและยอมรับใน สิ่งที่ตนเองมี-ตนเองเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จุดเด่น/จุดด้อยของ ตนเอง ใช้จุดเด่นอย่าง สร้างสรรค์และพัฒนา จุดด้อยได้เหมาะสม ตามวัย ตลออดจน ยอมรับความแตกต่าง ของแต่ละบุคคล รู้สิทธิและบทบาทหน้าที่ ของตนเองเหมาะสมตาม วัย เห็นคุณค่าและยอมรับใน สิ่งที่ตนเองมี-ตนเองเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จุดเด่น/จุดด้อยของ ตนเอง ใช้จุดเด่นอย่าง สร้างสรรค์และพัฒนา จุดด้อยได้เหมาะสม ตามวัย ตลออดจน ยอมรับความแตกต่าง ของแต่ละบุคคล รู้สิทธิและบทบาทหน้าที่ ของตนเองเหมาะสมตาม วัย เห็นคุณค่าและยอมรับใน สิ่งที่ตนเองมี-ตนเองเป็น

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
2. ฟังตนเอง ได้	<ul style="list-style-type: none"> ● การรู้จักตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - รู้บุคลิกลักษณะ - รู้ความถนัด ความสนใจ ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - รู้และเข้าใจปัญหา - คิด ตัดสินใจ ● การวางแผนและ การจัดการ <ul style="list-style-type: none"> - วางแผน - บริหารจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัว เช่น การกิน การแต่งกาย การจัดเก็บของใช้ส่วนตัว - สามารถคิด ตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัว เช่น การกิน การแต่งกาย การจัดเก็บของใช้ส่วนตัว - สามารถคิด ตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัว เช่น การกิน การแต่งกาย การจัดเก็บของใช้ส่วนตัว - สามารถคิด ตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัว เช่น การกิน การแต่งกาย การจัดเก็บของใช้ส่วนตัว - สามารถคิด ตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง

คุณภาพระดับวงชั้น		ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
พฤติกรรม ปัจจัย	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง				
3. บริโภค เป็น	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง <ul style="list-style-type: none"> รู้จักตนเอง ปฏิบัติตนเหมาะสมกับวัยและฐานะ การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจได้เหมาะสม การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้ <ul style="list-style-type: none"> ใช้แหล่งข้อมูล เลือกรับข้อมูล นำไปใช้ การวางแผนและการจัดการ <ul style="list-style-type: none"> วางแผนใช้ทรัพยากรและเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถเลือกรับประทานอาหารที่ชอบหรือไม่ปฏิเสธอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และระเบียบวินัย ใช้ความสามารถในการหาข้อมูลและใช้ทักษะการสังเกตมาช่วยในการตัดสินใจเลือกซื้อสิ่งอุปโภคบริโภคอย่างรู้เท่าทันด้วยความมั่นใจ 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ เลือกใช้วัตถุพิษในการประกอบอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย จากสารพิษ และปรุงรจากอนามัย ใช้ประโยชน์จากวัสดุทรัพยากรต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน อย่างรู้คุณค่า ประหยัด และสามารถนำมาหมุนเวียนใช้ได้ อย่างเหมาะสม เลือกใช้สินค้าและบริการต่าง ๆ โดยคำนึง 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถเลือกกิน - ใช้ โดยคำนึงถึงคุณค่าที่แท้จริง ทั้งในด้านประโยชน์ ประหยัด และปลอดภัย ไม่หลงใหลการโฆษณาชวนเชื่อ คำนึงมุมเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนรวมชาติ และผลผลิตที่เกี่ยวข้อง ดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องใช้ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนตัวและสาธารณสมบัติ สามารถบริหารการเงินได้อย่างเหมาะสม 	

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
				ถึงประโยชน์ และความ คุ้มค่าตลอดจนสามารถ ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องใช้ส่วนตัว ครอบครัว โรงเรียน และที่สาธารณะ	ตลอดจนเลือกรับและ บริโภคข้อมูลข่าวสาร ที่สร้างคุณค่าให้กับ ชีวิต
4. มีสุขนิสัย และสุขภาพ อนามัย สมบูรณ์ แข็งแรง	<ul style="list-style-type: none"> • การรู้จักตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - รู้จุดเด่น - จุดด้อย - ควบคุมตนเอง • การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - คิดอย่างมีวิจารณญาณ - ตัดสินใจเลือก 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถดูแลรักษาความ สะอาดและสุขอนามัย จนปฏิบัติได้อย่างสม่ำเสมอ ในการดำรงชีวิต ประจำวัน - มีกิจกรรมการเล่นออก กำลังกายด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จุดบกพร่อง ของสภาพ ร่างกายของตนเอง - สามารถเลือกวิธีออกกำลังกาย ได้อย่างถูกต้อง - กำหนดกิจวัตรประจำวัน และเหมาะสม - สามารถใช้เวลาเพื่อดูแล สุขภาพอนามัยส่วนตัวใน 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถรักษาสุขภาพ กายให้แข็งแรงได้อย่าง ต่อเนื่อง - หลีกเลี่ยงการปฏิบัติ ตนหรือการเกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อ การทำลายสุขภาพ 	

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
	<ul style="list-style-type: none"> ● การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้ <ul style="list-style-type: none"> - ใช้แหล่งข้อมูล - เลือกรับและใช้ข้อมูล ● การวางแผนและ <ul style="list-style-type: none"> การจัดทำ - วางแผนจัดเวลาในการดำรงชีวิต ● การปรับตัว <ul style="list-style-type: none"> - คิดเชิงบวก - การปรับอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 	<p>และร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่เหมาะสมตามวัย</p>	<p>การดำรงชีวิตประจำวัน ได้ด้วยตนเอง</p>	<p>สมวัย และสามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างเสริมสุขภาพของตนเอง ให้มีความแข็งแรง ได้อย่างมั่นใจ 	<p>และการใช้สารเสพติด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถจัดการกับความเครียด และความขัดแย้งทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
5.มีสติสัมปชัญญะ และ ความ ปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา - คิดอย่างมีวิจารณญาณ - คิดแก้ปัญหาอย่าง เป็นระบบ - การตัดสินใจ แก้ปัญหา เฉพาะหน้าและระยะ ยาว ● การแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ - ช่างสังเกต - เข้าถึงแหล่งข้อมูล - การใช้ข้อมูล - การวางแผน และการจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถดูแลรักษาตนเอง ให้มีความปลอดภัยในกา รเดินทาง สัญจร ไปมา ตลอดจนการป้องกันภัยจากการใช้อุปกรณ์ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งที่บ้านและโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสังเกตเห็นและ รับรู้สภาพแวดล้อมที่ อาจเป็นอันตรายต่อ ร่างกาย และสุขภาพ และจัดการดูแลตนเอง ให้ปลอดภัย - แสดงความสนใจเรียนรู้ กฎกติกาต่าง ๆ เช่น กฎจราจร กติกาการเล่น กีฬา วิธีการใช้เครื่อง หมายไฟฟ้า เครื่องมือต่าง ๆ และปฏิบัติให้ถูกต้อง ลดความเสี่ยงจากการ เกิดอุบัติเหตุ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถดูแลตนเองให้ ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ต่าง ๆ จากสภาพ แวดล้อม และมีส่วน ช่วยแก้ไขสถานการณ์ ที่อาจก่ออันตราย เพื่อ สวัสดิภาพของตนเอง - ครอบคลุม ชุมชน - สามารถตัดสินใจปฏิบัติ ตนได้อย่างถูกต้องเมื่อ อยู่ในภาวะคับขัน หรือ อยู่ในสถานการณ์ที่ เสี่ยงต่ออันตรายต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถดูแลป้องกัน ให้มีสติสัมปชัญญะ ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ มลพิษในสิ่งแวดล้อม ภัยธรรมชาติ โดยใช้ ความละเอียด รอบคอบ - มีนิสัยช่างสังเกต และ นำไปประยุกต์ใช้ใน ภาวะ ที่อาจเป็น อันตรายต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน - สามารถปฐมพยาบาล ช่วยเหลือ ดูแลตนเอง และผู้อื่น

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
6. สนใจและ แสดงออก ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และ วรรณกรรม อย่าง	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง ความถนัด ความสามารถ เจตคติ ค่านิยม ความต้องการ ความสนใจ การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ การแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เข้าถึงแหล่งข้อมูล ใช้แหล่งข้อมูล เลือกรับและใช้ข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> แสดงออกถึงความสนใจในศิลปะ ดนตรี กีฬา วรรณกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสามารถค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งที่สนใจได้ 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถสื่อความคิดจินตนาการ ความรู้สึก ความประทับใจ ที่มีต่อศิลปะ ดนตรี กีฬา หรือวรรณกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตามความสนใจ ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจเพื่อพัฒนาทักษะการสนใจเพื่อพัฒนาตนเอง มีโอกาสฝึกฝนตนเองตามความถนัดอย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถใช้ความสนใจและความสามารถด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และวรรณกรรม เพื่อสร้างความสุขในการดำรงชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาการที่สร้างสรรค์ พัฒนาความสามารถตามความถนัด ด้วย การวางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> มีสื่อนิยมที่เหมาะสมในการพักผ่อนหย่อนใจ มีสุนทรีย์ภาพ จิตใจ ช่อนโยน แสดงออกถึงความสนใจ และสามารถในด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และวรรณกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ และเหมาะสมด้วยตนเอง หรือร่วมกับกลุ่มผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน

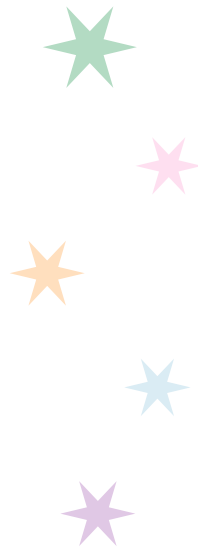

คุณภาพระดับช่วงชั้น		ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
		ทักษะชีวิตพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง			
พฤติกรรมบ่งชี้	<ul style="list-style-type: none"> ● การทำงานเป็นทีม <ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเองและผู้อื่น - การประสานงานกับผู้อื่น ● การวางแผนและการจัดการ <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมายและบริหารเวลาในชีวิตประจำวัน 				

แนวทาง : การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต **ด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง**

- 1** จัดรายวิชาในสาระเพิ่มเติมด้านการสร้างสุนทรียภาพให้หลากหลาย สนองความถนัดและความสนใจของนักเรียน
- 2** ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวันจนเกิดทักษะในการดูแลตนเอง
- 3** ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการดูแลและพึ่งตนเอง ในเรื่องการบริโภคอย่างชาญฉลาด การมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ การมีจิตใจอ่อนโยน มีสุนทรียภาพและการรักษาสวัสดิภาพ ความปลอดภัย โดยการจัดบริการแนะแนวและกิจกรรมต่างๆ ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น กิจกรรมไฮมูม การจัด Classroom Meeting การเยี่ยมบ้าน
- 4** ครูแนะแนวจัดกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจตนเอง โดยใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา หรือสำรวจโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

- 5 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบดูแลตนเอง โดยมีการบันทึกและติดตามประเมินอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง
- 6 ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวจัดประกวดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชั้น โรงเรียน
- 7 ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนส่งเสริมให้แนวทางพัฒนาความสามารถนักเรียนที่มีแววจังหวัด
- 8 โรงเรียนจัดกิจกรรมที่น่าสนใจสอดคล้องกับธรรมชาตินักเรียน เพื่อโน้มน้าวและสร้างค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริโภค
- 9 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนจัดกิจกรรม/โครงการ ในเรื่องการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย การรักษาสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 10 โรงเรียนจัดกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ ทั้งเพื่อนันทนาการ การออกกำลังกาย และการแข่งขันโดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมตามความถนัด ความสนใจ

- 11 โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้คุ้นเคยกับศิลปะ ดนตรี กีฬา และวรรณกรรม ให้ได้ทดลอง ปฏิบัติจริงในสิ่งที่ตนเองชอบและสนใจ ได้มี โอกาสฝึกฝน พัฒนาความสามารถ และ เปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถ
- 12 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันจัด สภาพแวดล้อมในบ้านและโรงเรียนที่ ส่งเสริมสุขภาพ และปลอดภัย
- 13 โรงเรียนมีการจัดบริการอาหาร เครื่องดื่ม ห้องสุขา ห้องเรียน ฯลฯ ให้ถูกสุขลักษณะ
- 14 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การประเมินและการตรวจรณรงค์ตรวจสอบ สภาพความสะอาด ปลอดภัย ทั้งในบ้าน โรงเรียน และชุมชน

ฯลฯ

คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต : ด้านการเรียนรู้

พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	คุณภาพระดับช่วงชั้น			
		ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
1. มีนิสัยใน การใฝ่หา ความรู้ อยู่เสมอ	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง ลักษณะนิสัย มีเจตคติ มีค่านิยม การปรับตัว คิดเชิงบวก ปรับความคิด ปรับอารมณ์ ปรับพฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> มีลักษณะนิสัย อยากรู้ อยากเห็น ช่างซัก ช่างถาม ช่างสังเกต มีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้ รักการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> มีความกระตือรือร้น สนุกสนานในความรู้ ชอบการศึกษา ค้นคว้า แสดงความสนใจ ใฝ่รู้เป็นปกติวิสัย อยู่เสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ขยัน กระตือรือร้นใน ในการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็นใน สิ่งที่สร้างสรรค์ และเป็น ประโยชน์ ขอพบประดิษฐ์ ขอพบทดลอง 	<ul style="list-style-type: none"> ชอบการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ อยากเรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ เห็นคุณค่าการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ดี
2. มีความ สามารถ ในการ แสวงหา ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง ฐานะความเป็นอยู่ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีได้ ตามวัย 	<ul style="list-style-type: none"> รู้ความต้องการของ ตนเอง มีความสามารถ ในการรับรู้ สามารถใช้เครื่องมือ 	<ul style="list-style-type: none"> รู้ความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ขอคิด หาเหตุผล รู้หลักการเรียนรู้ของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถเชื่อมโยง ประสบการณ์ ข้อมูล ข่าวสารความรู้ ประมวล เป็นองค์ ความรู้ของตนเองได้

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
และ ประสบ- การณ์	<ul style="list-style-type: none"> ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - คิดอย่างมีวิจารณญาณ - คิดสร้างสรรค์ - คิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ - ตัดสินใจอย่างเหมาะสม ● การแสวงหาข้อมูล <ul style="list-style-type: none"> ข่าวสาร ความรู้ - การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล ● การปรับตัว <ul style="list-style-type: none"> - ปรับความคิด - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ● การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพ 	<p>และเทคโนโลยี ในการเข้าถึงข้อมูล แหล่งข้อมูล แหล่งการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถเลือกรับข้อมูล 	<p>- ใช้ ICT ในการแสวงหาความรู้และนำเสนองานของตัวเองเป็นปกติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถจัดการองเดือกรับข้อมูล - ใช้หลักการเรียนรู้ของตนเองในการเรียนรู้ - ยอมรับ ปรับความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามสภาพการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป - สามารถเรียนรู้ ร่วมกับผู้อื่น - สามารถกำหนดเป้าหมายวางแผน และ 	<p>- ใช้ ICT ในการแสวงหาความรู้ และนำเสนองานของตัวเองเป็นปกติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถจัดการองเดือกรับข้อมูล - ใช้หลักการเรียนรู้ของตนเองในการเรียนรู้ - ยอมรับ ปรับความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามสภาพการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป - ยอมรับ ปรับความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - สามารถกำหนดและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป 	

คุณภาพระดับช่วงชั้น			
พฤติกรรม บ่งชี้	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3
ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3
<ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม - มารยาทในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยี ● การวางแผนและการจัดการ - กำหนดเป้าหมาย - วางแผน - บริหารจัดการ ● การทำงานเป็นทีม - การทำงานร่วมกับผู้อื่น - รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน - ประสานงานกับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผน และจัดการด้านการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงการประหยัด และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร - มีการทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ - ประมวลสิ่งที่ได้เรียนรู้ และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ - มีความสามารถในการนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ด้วยรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผน และจัดการด้านการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงการประหยัด และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร - มีการทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ - ประมวลสิ่งที่ได้เรียนรู้ และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ - มีความสามารถในการนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ด้วยรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผน และจัดการด้านการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงการประหยัด และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร - มีการทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ - ประมวลสิ่งที่ได้เรียนรู้ และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ - มีความสามารถในการนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ด้วยรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

แนวทาง : การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต

ด้านการเรียนรู้

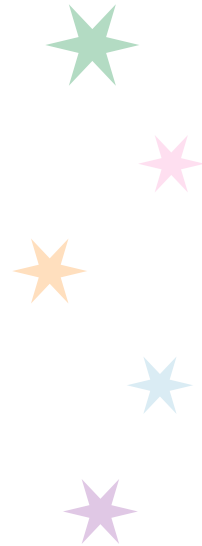
- 1 จัดรายวิชาในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
- 2 ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วย การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีและวิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ตามสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีการเสริมแรงเพื่อความคงอยู่ของพฤติกรรม
- 3 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้ เป็นกลุ่ม การอภิปราย การนำเสนอข้อมูลความรู้
- 4 ครูผู้สอน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิธีการเรียนรู้และการประเมินผล เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
- 5 ครูผู้สอน สนับสนุนให้นักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้
- 6 ครูผู้สอน มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในวิชาของตนตามสภาพจริง

- 7 ครูผู้สอนมีการนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และสนับสนุนให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลความรู้ที่มีการนำเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ
- 8 ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานด้านการเรียนรู้ที่เกิดจากความคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียน
- 9 ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ในการเรียนแต่ละรายวิชา
- 10 ครูผู้สอนให้โอกาสนักเรียนในการเสนอข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์อยู่เสมอ เช่น การจัดบอร์ดหน้าห้องเรียน บริการเสียงตามสาย
- 11 ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ใช้ชั่วโมงโฮมรูม และกิจกรรมแนะแนว ชวนให้เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ และเล่าสู่กันฟังในสิ่งที่ได้ฟัง ได้อ่าน ได้ดู โดยไม่ตำหนิในบางเรื่องที่ครูอาจรู้สึกว่าจะไม่มีสาระ

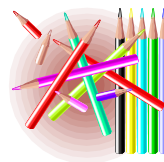
- 12** ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวจัดกิจกรรมไฮมรุม กิจกรรมแนะแนวที่กระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนได้ศึกษา ข้อมูล ความรู้ที่มีการนำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน
- 13** ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ส่งเสริมให้นักเรียนมีการจัดระบบการเรียนรู้ของตนเอง จนเป็นนิสัย เช่น การจดบันทึก การจัดตารางเวลา กิจกรรม การสรุปบททวนประสบการณ์ การเรียนรู้
- 14** ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ส่งเสริมให้นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย และวางแผน การเรียนรู้ของตนเอง
- 15** ครูทุกคน แสดงความรักความเมตตาแก่นักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
- 16** ครูทุกคน แนะนำให้นักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) อย่างฉลาด หลีกเลี่ยงจากสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือการหลอกลวงในรูปแบบต่าง ๆ

- 17** ครูและนักเรียนร่วมกันสำรวจแหล่งการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ นั้น ๆ
- 18** โรงเรียนร่วมกับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และจัดระบบเครือข่าย ICT ที่เหมาะสมและเพียงพอ
- 19** โรงเรียนจัดเครื่องมือ และเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูล แหล่งข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยให้นักเรียนสามารถค้นคว้าได้โดยสะดวกตลอดเวลา
- 20** โรงเรียนจัดแหล่งศึกษา ค้นคว้า ในโรงเรียนให้ น่าสนใจ น่าเข้าไปใช้เพื่อการเรียนรู้
- 21** โรงเรียนบริหารให้นักเรียนทุกคนได้รับการ พัฒนาความสามารถในการใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีเพื่อการเข้าถึงข้อมูล

ฯลฯ

คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต : ด้านสังคม

		คุณภาพระดับช่วงชั้น			
ทักษะชีวิตพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง		ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
พฤติกรรมบ่งชี้	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง รู้อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและการ ความต้องการ การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพ แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และ ความต้องการ 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถสื่อความต้องการ ความคิด ความรู้สึกของตนเอง และบอกเหตุผลให้ผู้คนที่เหมาะสมกับความ สามารถตามวัย 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถสื่อความต้องการ ความคิด ความรู้สึกของตนเอง และบอกเหตุผลให้ผู้คนที่เหมาะสมกับความ สามารถตามวัย 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถสื่อความต้องการ ความคิด ความรู้สึกของตนเอง และบอกเหตุผลให้ผู้คนที่เหมาะสมกับความ สามารถตามวัย 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถสื่อความต้องการ ความคิด ความรู้สึกของตนเอง และบอกเหตุผลให้ผู้คนที่เหมาะสมกับความ สามารถตามวัย
1. การสื่อสาร					
2. รู้จักฟัง	<ul style="list-style-type: none"> การปรับตัว เข้าใจ ยอมรับ ความรู้สึก 	<ul style="list-style-type: none"> เข้าใจความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่น จาก การฟัง สังเกต นำเสียง 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถคาดเดาความรู้สึก หรือความต้องการของผู้อื่น จาก การฟัง 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถคาดเดาความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่น และใช้เทคนิควิธี 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถใช้เทคนิควิธี การสื่อสารในการเข้าถึง ความรู้สึก ความต้องการ

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
ความรู้สึก ความ ต้องการ ของผู้ อื่น	ความต้องการ - รู้สึกเห็นอก เห็นใจผู้อื่น - ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก ● การสื่อสารและ สร้างสัมพันธภาพ - รู้จักพูดและฟัง - มีทัศนคติวิธีการ สื่อสาร	ทำทาง พฤติกรรมและ เข้าใจถึงผลของความรู้ สึกหรือความต้องการนั้น ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น - สามารถบอกความรู้สึก ไม่พึงประสงค์ต่อผู้อื่น และยอมรับว่าความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเดียว กันแตกต่างกัน - รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้ความเห็นอกเห็นใจ รู้จัก การยกโทษ ไม่ถือโกรธ - รู้วิธีควบคุมอารมณ์ ความ รู้สึกไม่พึงประสงค์อย่าง ง่าย ๆ และสามารถเลือก วิธีที่เหมาะสมกับตนเอง	ตั้งเกณฑ์เสีย กิริยา ท่าทางและพฤติกรรม อื่น ๆ ซักถามให้เกิด ความชัดเจนและความ เข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน - ยอมรับความรู้สึกและ ความต้องการของผู้อื่น ที่ต่างไปจากตนเอง - สามารถบอกความรู้สึก ไม่พึงประสงค์ที่มีต่อ ผู้อื่นและหาสาเหตุ ของความรู้สึกล้นด้วย ใจเป็นธรรม - รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และเปลี่ยนแปลงมุมมอง ใหม่ ให้ความเห็นอก	การสื่อสาร ตรวจสอบ ความถูกต้องในสิ่งที่คาด เด่า เข้าใจยอมรับและ ให้ความเห็นอกเห็นใจ - สามารถบอกความรู้สึก ที่ไม่พึงประสงค์ รู้สาเหตุ ของความรู้สึก และ มองได้หลายมุมมอง แยกแยะว่ามุมมองใด ส่งผลต่อความรู้สึกทาง บวก-ลบ - สามารถควบคุมหรือลด ความรุนแรงของ อารมณ์ ความรู้สึกที่ ไม่พึงประสงค์ ใน สถานการณ์ที่ย่าง ง่าย ๆ ด้วยวิธีการที่	ของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี - สามารถบอกความรู้สึก ไม่พึงประสงค์ รู้สาเหตุ ของความรู้สึก และมอง ได้หลายมุมมอง แยก แยะว่ามุมมองใดส่งผล ต่อความรู้สึกทางบวก- ลบ ตลอดจนรู้จักมอง บวกในสถานการณ์ที่ เป็นปัญหา - สามารถควบคุมหรือ ลดความรุนแรงของ อารมณ์ ความรู้สึกที่ ไม่พึงประสงค์ ใน สถานการณ์ที่ย่าง ง่าย ๆ ด้วยวิธีการที่

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
3. รู้จักแสดง นำใจและ ความเป็น มิตร มีความ เห็นอก เห็นใจ ประณี ประนอม	<ul style="list-style-type: none"> การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาษา สื่อสารด้วยภาษาท่าทาง และสัญลักษณ์ การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาษา 	<p>ลองปฏิบัติและประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> สามารถแสดงกริยาวางาที่เป็นมิตร ได้เหมาะสมกับบุคคล และภาคีเฉพาะ มองสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวได้มากกว่าหนึ่งมุมมอง บอกผลของแต่ละมุมมองและสามารถเลือกมุมมองที่เป็น 	<p>เห็นใจ ยกโทษไม่ถือโทษหรือเปลี่ยนมุมมองใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> สามารถควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกเป็นมิตรได้ หลายวิธีอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างวัฒนธรรม สามารถสร้างมิตรภาพด้วยคำพูด กริยาท่าทางและพฤติกรรม 	<p>เหมาะสมได้รวดเร็วยิ่งขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกกับผู้อื่น รู้จักแสดงความคิดเห็น และมีวิธีการจูงใจ ปรับเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มในทางที่สร้างสรรค์

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
<p>และให้โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา - คิดหาทางเลือก - คิดตัดสินใจ 	<p>ประโยชน์ต่อตนเองหรือ ทำให้ตนเองและผู้อื่น รู้สึกดี</p>	<p>อื่นๆ ที่เหมาะสมกับวัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มองพฤติกรรมของเพื่อน บุคคลใกล้ชิดและสิ่ง รอบตัวในหลายมุมมอง เลือกมุมมองที่เป็น ประโยชน์ต่อตนเอง และ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน - สามารถสื่อสารโต้ตอบ อย่างสร้างสรรค์ และ สร้างสัมพันธ์ทางบวก 	<p>อื่นๆ ที่เหมาะสมกับวัย</p> <p>กาลเทศะและวัฒนธรรม จนเป็นนิสัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถพูดโต้ตอบให้ ตัวเอง ปลอบใจ หรือให้ กำลังใจและแสดงความ เห็นอกเห็นใจ รวมทั้ง การพูดอย่างสร้างสรรค์ ในโอกาสต่างๆ - มองพฤติกรรมของเพื่อน บุคคลที่เกี่ยวข้องใน สถานการณ์ที่ซับซ้อน อย่างสมเหตุสมผล สามารถหาข้อมูลใน สถานการณ์ที่เป็นลบและ นำไปใช้ในการสร้างและ 	<p>และพฤติกรรมอื่นๆ อย่างเหมาะสมใน สถานการณ์ที่มีความ ยุ่งยาก ซับซ้อน หรือใน สถานการณ์ที่ขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักพูดให้ข้อเสนอแนะ พูดจูงใจ พูดสนับสนุน โต้เถียง ต่อรอง ในช่วง จังหวะเวลาที่เหมาะสม - มองพฤติกรรมของ บุคคลต่างๆ ในสถานะ- การณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้น มองมุมอกในสถานะ- การณ์ที่เป็นลบ และ สามารถเฝ้าระวังใจ ให้บุคคลอื่น เห็นคุณค่า 	

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรมเบื้องต้น	ทักษะชีวิตพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
4. การขอความช่วยเหลือและการช่วยเหลือผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - คิดหาทางเลือก - คิด ตัดสินใจ ● การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารด้วยภาษา ทำทาง ● การรู้จักตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - รักและเห็นคุณค่าในตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักแบ่งปันและให้ความช่วยเหลือเพื่อน และบุคคลใกล้เคียงตามความสามารถ - สามารถขอความช่วยเหลือด้วยวาจาและท่าทีสุภาพ - บอกเหตุผลและสิ่งที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ตลอดจนความช่วยเหลือที่ตนเองสามารถช่วยเหลือ 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักการให้และรับ - มีวิธีการสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างเหมาะสม และรู้จักเสนอการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น - ตามกำลังความสามารถ - มีวิธีการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นอย่างเหมาะสม - บอกสิ่งที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น 	<p>รักษาไว้ซึ่งสัมพันธ์ภาพที่ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ - บอกสิ่งที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ผลดีที่เกิดจากการช่วยเหลือทั้งผู้ให้และผู้รับ - สามารถขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น เข้าใจ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 	<p>ของการมอบรางวัลด้วยวิธีการที่หลากหลาย (เช่น วรรณคดีจดทำสื่อเผยแพร่ ฯลฯ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถคิด ตัดสินใจให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องที่มีความยุ่งยากซับซ้อน - สามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องที่ - ต้องการความช่วยเหลือที่เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม การประสานกับกลุ่มหรือหน่วยงานอื่นทั้งในและนอกโรงเรียน การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
5. การรู้จัก จัดข้อ ขัดแย้ง และการ ปฏิเสธ	<ul style="list-style-type: none"> การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพ - การสื่อสาร ด้วยภาษาท่าทาง - การรักษาสัมพันธภาพ - การวางแผน และการจัดการ - กำหนดเป้าหมาย - วางแผนปฏิบัติการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถพูดหรือลงมือได้ - ปฏิเสธอย่างมีเหตุผล และมีมารยาท 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้เทคนิค คิดปะติดปะต่อ การเจรจา และการสื่อสารทางบวก ในการต่อรอง ได้แย่ง และปฏิเสธ อย่างมีเหตุผล มีมารยาท และเกิดความพึงพอใจ ด้วยกันทุกฝ่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้เทคนิค คิดปะติดปะต่อ การเจรจา และการสื่อสารทางบวก ในการจัดข้อขัดแย้งได้อย่างคล่องแคล่ว - สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองใน การสื่อสารกับผู้อื่น - สามารถใช้เทคนิคการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดสาระที่ต้องใช้เพื่อการต่อรองได้แย่ง หรือการปฏิเสธในสถานการณ์ที่ยังยาก - ชับข้อ และใช้เทคนิค การเจรจา การสื่อสารทางบวก โดยมีการควบคุมพฤติกรรมของ
					<ul style="list-style-type: none"> - รวมทั้งการขอความช่วยเหลือ - บอกความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เหตุผล และผลที่เกิดตามมา ทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
6. รู้จักใช้ เครื่องมือ/ เทคโนโลยี การสื่อสาร อย่าง ประหยัด ปลอดภัย และมี มารยาท	<ul style="list-style-type: none"> ● การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้ - รู้จักและใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสาร - เข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา - คิด ตัดสินใจ เลือกรับข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักและคุ้นเคยกับเครื่องมือ/เทคโนโลยี การสื่อสารที่อยู่ใกล้ตัว - สามารถใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสาร พื้นฐานอย่างถูกวิธี ปลอดภัยและคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น - สามารถบอกเหตุผลความจำเป็นในการใช้เครื่องมือ/ 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักวิธีการหาข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของเครื่องมือ/เทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ - รู้จักใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสาร เทคโนโลยีการสื่อสารในเวลาและโอกาสที่เหมาะสม - สามารถใช้เครื่องมือ/ 	<p>ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถตั้งเป้าหมาย และแนวทางการสื่อสารกับเพื่อน บุคคลอื่น ๆ 	<p>ตนในการสื่อสารกับผู้อื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถตั้งเป้าหมาย และแนวทางการสื่อสารกับเพื่อน หรือบุคคลอื่น ๆ <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามความเคลื่อนไหวของเครื่องมือ/เทคโนโลยี การสื่อสารทั้งด้านบวกและด้านลบ - รู้จักใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสารในเวลาและโอกาสที่เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ - มีค่านิยมที่ถูกต้องในการใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยี

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
<ul style="list-style-type: none"> ● การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การรักษาสัมพันธภาพ ● การวางแผนและบริหารจัดการ <ul style="list-style-type: none"> - วางแผน และบริหารจัดการ ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - คิดสร้างสรรค์ 	<p>เทคโนโลยีการสื่อสาร และรู้จักใช้อย่างประหยัด</p>	<p>เทคโนโลยีการสื่อสารตามความจำเป็นอย่างถูกต้อง และมีมารยาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักเลือกรับข้อมูลที่มา <p>กับเครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถป้องกันและจัดการกับสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นพิษภัย 	<p>การสื่อสารอย่างเหมาะสมกับอัตรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้เท่าทันพิษภัยที่จะมากับเครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสารและรู้จักปฏิเสธ <p>การชักชวนจากกลุ่มเพื่อนโดยไม่เสียสัมพันธภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถป้องกันและจัดการกับสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นพิษภัย <p>- ใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างคุ้มค่าและคำนึงถึงความปลอดภัย</p>	<p>การใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างเหมาะสมตามอัตรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้วิจารณญาณในการใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีในการสื่อสาร <p>และรับผิดชอบต่อผลของการกระทำที่เกิดขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้เท่าทันพิษภัยที่จะมากับเครื่องมือ/เทคโนโลยีการสื่อสาร <p>เทคโนโลยีการสื่อสารและรู้จักปฏิเสธ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชักชวนจากกลุ่มเพื่อนโดยไม่เสียสัมพันธภาพ <p>- สามารถป้องกันและจัดการกับสื่อที่ไม่</p>	

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
					เหมาะสมหรือเป็น พิชฌาย์ - สามารถคิดริเริ่ม วางแผนงานจัด โครงการรณรงค์การ ใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยี การสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริม สัมพันธภาพระหว่าง บุคคลและมวลชน
7. การเห็น คุณค่าของ สิ่งรอบตัว และสิ่งที่เป็น- เป็น-	<ul style="list-style-type: none"> ● การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้ - การเข้าถึงข้อมูล - กัดั่นกรองและเลือกรับข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถแยกแยะสิ่งใกล้ตัวที่เป็นส่วนตนและส่วนรวม สิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ - ตระหนักถึงผลที่เกิดจาก 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ - รับผิดชอบต่อตนเองใน 	<ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบต่อตนเองในฐานะสมาชิกปกป้อง ทำนุบำรุงสิ่งที่เห็นคุณค่าในระดับที่สามารถจะ - สามารถวางแผนและปฏิบัติตามกลุ่มในการ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบต่อตนเองในฐานะสมาชิกปกป้อง ทำนุบำรุงสิ่งที่เห็นคุณค่าในระดับที่สามารถจะ - สามารถวางแผนและปฏิบัติตามกลุ่มในการ

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
สถานการณ์ ประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - คิดวิจารณ์ของตน ● การรู้จักตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - รู้บทบาทของตน - รักและเห็นคุณค่าในตนเอง ● การวางแผน <ul style="list-style-type: none"> - และการจัดการ - วางแผนงาน - บริหารจัดการ ● การทำงานเป็นทีม <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานร่วมกับผู้อื่น 	การสูญเสียสิ่งที่เป็ ความสำเร็จประโยชน์ - รู้บทบาทของตน ในการรักษาสิ่งที่เป็ ความสำเร็จประโยชน์ - รู้วิธีการอนุรักษ์ปกป้อง ส่งเสริมปรับปรุง สิ่งที่เป็น ความสำเร็จประโยชน์และ เด็ดกวิธีการที่ตนเอง สามารถปฏิบัติได้ - วางแผนและปฏิบัติการ กลุ่มในการรักษาสิ่งที่เป็ ความสำเร็จประโยชน์	การอนุรักษ์ปกป้องทำ บำรุงสิ่งที่เป็ ความสำเร็จ - รู้วิธีอนุรักษ์ ปกป้อง ส่งเสริมและปรับปรุง สิ่งที่เป็น ความสำเร็จ ประโยชน์และสามารถ ปฏิบัติได้จริงหรือรณรงค์ ให้มีการปฏิบัติจริง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และชื่นชมในผลสำเร็จ	บำรุงรักษา ความสำเร็จ ประโยชน์และแสดงความ ชื่นชมในผลงาน - สามารถปฏิบัติการ รณรงค์ร่วมกันบำรุง รักษาสิ่งที่เป็ ความสำเร็จ ประโยชน์และเผยแพร่ ผลงานต่อ ความสำเร็จ	การดูแลรักษาสิ่งที่เป็ ความสำเร็จ ประโยชน์ - สามารถจัดทำโครงการ เพื่อการอนุรักษ์ ปกป้อง ส่งเสริม และปรับปรุง สิ่งที่เป็น ความสำเร็จ ประโยชน์นอกโรงเรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายและ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงาน	

แนวทาง : การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ด้านสังคม

- 1 โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ก่อเกิดการสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูกับนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ
- 2 โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันในระดับห้องเรียน ชั้นเรียน และโรงเรียน
- 3 ครูผู้สอนบูรณาการหรือสอดแทรกการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคม ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4 ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคม ด้วยกระบวนการคิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตจริงของตนเอง และตั้งประเด็นให้นักเรียนคิดคาดการณ์ล่วงหน้าหรือประเมินสถานการณ์บนพื้นฐานของข้อมูล
- 5 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การอภิปราย การนำเสนอข้อมูลความรู้
- 6 โรงเรียนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคม

- 7 ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการจัดชมรม ชุมนุม ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสำนึก เพื่อส่วนรวม เช่น ชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชมรมค่ายอาสาสมัคร เป็นต้น
- 8 นักเรียนและครูที่ปรึกษาร่วมกันจัดตั้ง ชมรม ชุมนุม สังคมสร้างสรรค์อย่างกัลยาณมิตร และ จัดกิจกรรมหลากหลาย เพื่อสร้างความตระหนัก คำนึง การสร้างความสัมพันธ์และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 9 นักเรียนและครูที่ปรึกษาร่วมกันสร้างเครือข่าย การสร้างสรรค์พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างเป็นระบบ ทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น เพื่อนที่ปรึกษา เพื่อนคู่หู
- 10 ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว จัดกิจกรรมส่งเสริม ทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคมให้นักเรียนใน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมแนะแนว
- 11 โรงเรียนจัดให้มีบริการให้การปรึกษาเพื่อป้องกัน ช่วยเหลือ และพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตด้าน สังคม ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล

- 12** โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคมภาคสนาม เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ โดยเน้นกิจกรรมทีมต่างๆ เช่น กีฬาประเภททีม การทำงานแบบทีม ทั้งวิชาการและนันทนาการ รวมทั้งการช่วยกิจกรรมของชุมชน การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ สาธารณสถาน การรณรงค์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 13** โรงเรียนจัดกิจกรรมทางสังคมตามความสนใจภายในโรงเรียน โดยให้นักเรียนดำเนินการด้วยตนเอง มีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา
- 14** โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคมให้นักเรียนและเยาวชนในชุมชน
- 15** โรงเรียนจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้หลากหลายและกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตด้านสังคมด้วยตนเอง

ฯลฯ

คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการจัดการสร้างงานสร้างอาชีพ

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรมบ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
1. ทัศนคติ สามารถ และสนใจ ตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> การรู้จักตนเอง ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดตัดสินใจ 	<ul style="list-style-type: none"> บอกความชอบของตนเองเกี่ยวกับการทำงานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> บอกความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนได้ตามความรู้สึก 	<ul style="list-style-type: none"> บอกความถนัด ความสามารถและความสนใจของตนได้ ตามสภาพจริง 	<ul style="list-style-type: none"> บอกความถนัด ความสามารถและความสนใจของตนได้ อย่างถูกต้องกับความเป็นจริง
2. รู้จักอาชีพ และมีเจตคติ ที่ดีต่อการ ประกอบ สัมมาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ใช้แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ การปรับตัว ปรับความคิด/อารมณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> จำแนกการเล่นกับการทำงานได้ จำแนกการทำงานในชีวิตประจำวันกับการประกอบอาชีพได้ รู้จักอาชีพของบุคคลที่อยู่ใกล้ตัว สามารถทำงานต่างๆ ได้ตามวัยทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จักอาชีพและลักษณะของการประกอบอาชีพ และของครอบครัว และชุมชน จัดกลุ่มอาชีพที่รู้จัก เห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จักอาชีพและลักษณะการประกอบอาชีพที่หลากหลายกว้างขวางมากยิ่งขึ้น รู้แนวโน้ม และเปลี่ยนแปลงด้าน การตัดสินใจ 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จักอาชีพและลักษณะการประกอบอาชีพที่หลากหลายกว้างขวางมากยิ่งขึ้น รู้แนวโน้ม และ การเปลี่ยนแปลงด้าน การประกอบอาชีพ

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
3. มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ● การรู้จักตนเอง - ความถนัด ความสามารถ - ความสนใจ จุดเด่น-ด้อย ● การคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหา - ตัดสินใจ เลือกออาชีพ ● การวางแผน และการจัดการ - วางแผนเข้าสู่สู่อชีพ ● การแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ - ใช้แหล่งข้อมูลและแหล่ง การเรียนรู้ ● การปรับตัว - การทำงานร่วมกับผู้อื่น - ปรับความคิด/พฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต - เรียนรู้การประกอบอาชีพของครอบครัว และงานอาชีพที่ตนชอบ - รู้จักอาชีพได้หลากหลายกว้างขวางขึ้น - จัดลำดับอาชีพตามความชอบ ความสนใจ และบอกแนวทางการเข้าสู่สู่อชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้การประกอบอาชีพของครอบครัว และมีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมตามความถนัด ความสนใจ - รู้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานและการจ้างงาน ได้เหมาะสมตามวัย - เลือกออาชีพตามความถนัด ความสนใจ และมีแนวทางเข้าสู่สู่อชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานและการจ้างงานที่ดียิ่งขึ้น - ตรวจสอบความพร้อมในการเข้าสู่สู่อชีพอยู่เสมอ - ฝึกประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกหรือสนใจ - ปรับปรุงตนเองเพื่อให้พร้อมในการเข้าสู่สู่อชีพที่ต้องการ - ตัดสินใจเลือกอาชีพใหม่ หากพบว่าไม่เหมาะสมกับตนเอง 	

คุณภาพระดับช่วงชั้น					
พฤติกรรม บ่งชี้	ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3	ช่วงชั้นที่ 4
4. สร้างงาน สร้างอาชีพ มีรายได้ ระหว่าง เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● การคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา - คิดวิเคราะห์ - คิดวิจารณ์ - คิดแก้ปัญหา - การแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ● การปรับตัว - ปรับความคิด/อารมณ์/พฤติกรรม ● การสื่อสาร และสร้างสัมพันธ์ภาพ - มารยาทในการสื่อสาร - สื่อสารด้วยความเข้าใจผู้อื่น ● การวางแผนและการจัดการ - บริหารจัดการเป็นระบบ ● การทำงานเป็นทีม - รับฟังความคิดเห็นซึ่งกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรคิในการสร้างชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบอาชีพตาม ความชอบ ความสนใจ ทั้งในลักษณะที่เป็น รายบุคคลหรือกลุ่ม - รู้จักชื่นชมตนเองและ แสดงความชื่นชมผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้อาชีพสุจริต ในท้องถิ่น - เลือกร่างงานตาม ความถนัด และความสนใจเพื่อการมีรายได้ ระหว่างเรียนหรือ สร้างสรรคิชิ้นงานจาก ทรัพยากรที่มีอยู่ใน ชุมชนเพื่อทดแทน สิ่งของที่ต้องซื้อ - มีกิจวัตรประจำวันเพื่อ พัฒนาทักษะการ สร้างงาน และมีรายได้ ระหว่างเรียน - มีความภาคภูมิใจใน ผลงานของตนเองและผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - มองเห็นช่องทาง การสร้างงานอาชีพระหว่าง เรียน - สามารถพัฒนา งานอาชีพของครอบครัว หรือรวมกลุ่มสร้างงาน อาชีพสุจริต เพื่อการ มีรายได้ระหว่างเรียน - วางแผนการทำงาน ตลอดแนว - บริหารจัดการการปฏิบัติ งานอาชีพ และทำ บัญชีรายรับ-รายจ่าย - ประเมินผลการทำงาน นำผลไปปรับปรุง พัฒนางาน - มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรคิ และกล้าทำ สิ่งแปลกใหม่ที่เป็น การพัฒนางานอาชีพ - ปฏิบัติงานด้วยความ รับผิดชอบ - ดำเนินงานตามแผน 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนางานอาชีพ ต่อยอดภูมิปัญญา - วางแผนการทำงาน อย่างเป็นระบบ - รวมกลุ่มปฏิบัติงาน อย่างสร้างสรรค์ เพื่อ การมีรายได้ระหว่าง เรียน - วิเคราะห์คาดการณ์ เพื่อการป้องกันปัญหา - ควบคุมปัจจัยเกิดขึ้นใน ขณะปฏิบัติงานอาชีพ - มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรคิและกล้าทำ สิ่งแปลกใหม่ที่เป็น การพัฒนางานอาชีพ - ปฏิบัติงานด้วยความ รับผิดชอบ - ดำเนินงานตามแผน

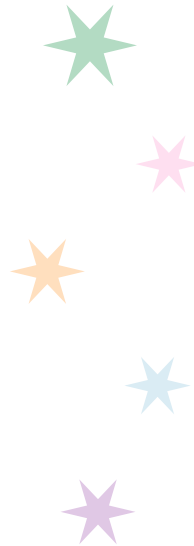

คุณภาพระดับช่วงชั้น			
พฤติกรรม บ่งชี้	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 3
<p>ทักษะชีวิตพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>และกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยอมรับความสามารถ ของผู้อื่น - การประสานงาน 			<p>ช่วงชั้นที่ 4</p> <p>และมีการประเมินเป็น ระยะ ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติ งานได้อย่างเหมาะสม ตามสภาพการณ์ - มีความภาคภูมิใจ ในตนเอง และผู้อื่น
			<p>การพัฒนาอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ มีนิสัยรักการ ทำงาน ประหยัด ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และมีความมุ่งมั่นใฝ่ต่อ การทำงานอาชีพ - มีความภาคภูมิใจ ในผลงานของตนเอง และผู้อื่น - ตรวจสอบเป้าหมาย การเลือกอาชีพของตน ปรับหรือเลือกทางเลือก อื่นที่เหมาะสมกับตน

แนวทาง : การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต **ด้านการจัดการสร้างงานสร้างอาชีพ**

- 1** จัดรายวิชาในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบและพัฒนาความถนัด ความสามารถและความสนใจของตน
- 2** จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีกิจกรรมในลักษณะกลุ่มสนใจที่หลากหลายและสนองความต้องการของนักเรียน
- 3** ครูผู้สอนชี้ช่องทาง (แนะแนวทาง) การสร้างงานสร้างอาชีพจากการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แก่นักเรียน
- 4** ครูแนะแนวให้ข้อมูลโลกกว้างทางอาชีพและข้อมูลอาชีพในลักษณะต่างๆ เช่น จัดบริการสนเทศ กิจกรรมแนะแนว
- 5** ครูแนะแนวให้บริการนักเรียนได้สำรวจความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ด้วยแบบสำรวจ และแบบทดสอบต่าง ๆ

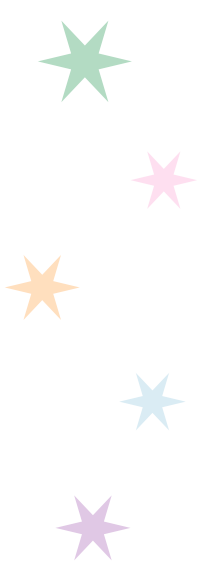

- 6 ครูแนะแนวให้การปรึกษาแนะนำเพื่อการเลือกงานอาชีพได้อย่างเหมาะสม
- 7 ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว กระตุ้น ส่งเสริมให้นักเรียนมีการรวมกลุ่มกัน ทำงาน สร้างงานโดยมีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
- 8 ครูทุกคนยินดีเป็นที่ปรึกษาให้แก่นักเรียนที่รวมกลุ่มกันสร้างงานสร้างอาชีพ
- 9 ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ให้โอกาสนักเรียนได้เล่า เขียน อภิปราย อาชีพของครอบครัว เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนในช่วงโฮมรูม กิจกรรมแนะแนว
- 10 ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว สนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์ในงานอาชีพที่สนใจ
- 11 ครูแนะแนว จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับข้อมูลจากผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ

-
- 12** ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว สนับสนุนให้นักเรียนมีการศึกษาข้อมูลอาชีพที่สนใจให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
 - 13** ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ส่งเสริมให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ทั้งในท้องถิ่น และจากสื่อต่าง ๆ
 - 14** ที่ปรึกษา ครูประจำชั้น สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำอาชีพของครอบครัวเพื่อสร้างนิสัยรักการทำงาน
 - 15** ครูแนะแนวจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านอาชีพที่เป็นปัจจุบันทันสมัย เพื่อให้บริการแก่นักเรียน
 - 16** โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่เป็นระบบสอดคล้องกับพัฒนาการด้านอาชีพ ในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว
 - 17** โรงเรียนมีการจัดสัปดาห์อาชีพ ตลาดนัดอาชีพให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

- 18 โรงเรียนจัดงานแสดงผลงานด้านการสร้างงาน
ของนักเรียน
- 19 โรงเรียนจัดสถานที่ให้นักเรียนมีโอกาสจำหน่าย
ผลผลิตจากการสร้างงานของตน
- 20 โรงเรียนเปิดโอกาสนักเรียนได้ฝึกประสบการณ์
อาชีพอย่างครบวงจร

ฯลฯ

